

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: محبوبه تاراش، ۱۳۸۶

دیدگاه‌های کلامی فیض کاشانی

بحث کلام از شریف‌ترین و ارزنده‌ترین بحث‌های علمی است و سعادت انسان در هر دو جهان در گرو اصلاح اخلاق و رفتار او می‌باشد و عقاید اسلامی نیز به عنوان زیر بنای مسائل اخلاقی و احکام فقهی می‌باشد پس بر هر مسلمان مکلفی واجب است اصول عقاید را با عقل و فهم قطعی درک کند چرا که فطرت خداوندی و خرد طبیعی انسان را به سوی این اصول هدایت می‌کند و عقل نیز به پیروی از دستورات قرآن و احادیث ائمه و پیامبران، انسان را به تفکر و تعقل در این امور رهنمون می‌کند.

محمدبن شاه مرتضی معروف به ملا محسن فیض کاشانی (1091-1007 ق) فیلسوف، فقیه، عارف، متکلم امامی می‌باشد که با بهره‌گیری از نبوغ فکری و اندیشه‌ی وافر خویش به بیان آراء کلامی و اعتقادی پرداخته اما چهره کلامی او مستور مانده است.

مسأله اساسی در این پایان‌نامه جمع‌آوری مباحث کلامی محقق فیض از کتب مختلف ایشان می‌باشد. سعی شده است مباحث استنباطی، توضیحی و اثبات عقاید اسلامی همراه با دلایل عقلی و نقلی وی که در آراء خود جمع‌آوری نموده است تبیین شود. چه راههایی را فیض برای اثبات وجود خداوند مورد توجه قرار داده است. نظر ایشان در افعال خداوند یا قضا و قدر و جبر و تفویض چیست. مسئله خلود در عذاب و آلام، کیفیت دوام بعد از مرگ چگونه می‌باشد.

این رساله، کنکاشی در علم کلام با بررسی آراء کلامی ملامحسن فیض کاشانی است که با بحث از اصول عقاید اسلامی و اسماء صفات و افعال الهی، نبوت عامه، نبوت خاصه و معاد با تحلیل کلامی نگاشته شده است.

کلید واژه‌ها: کلام اسلامی، کلام خدا، توحید، صفات خدا، اسماء خدا، افعال خدا، نبوت عامه، نبوت خاصه، معاد.

بحث کلام از شریف‌ترین و ارزنده‌ترین بحث‌های علمی است و سعادت انسان در هر دو جهان در گرو اصلاح اخلاق و رفتار او می‌باشد و عقاید اسلامی نیز به عنوان زیر بنای مسائل اخلاقی و احکام فقهی می‌باشد پس بر هر مسلمان مکلفی واجب است اصول عقاید را با عقل و فهم قطعی درک کند چرا که فطرت خداوندی و خرد طبیعی انسان را به سوی این اصول هدایت می‌کند و عقل نیز به پیروی از دستورات قرآن و احادیث ائمه و پیامبران، انسان را به تفکر و تعقل در این امور رهنمون می‌کند.

محمدبن شاه مرتضی معروف به ملا محسن فیض کاشانی (1091-1007 ق) فیلسوف، فقیه، عارف، متکلم امامی می‌باشد که با بهره‌گیری از نبوغ فکری و اندیشه‌ی وافر خویش به بیان آراء کلامی و اعتقادی پرداخته اما چهره کلامی او مستور مانده است.

مسأله اساسی در این پایان‌نامه جمع‌آوری مباحث کلامی محقق فیض از کتب مختلف ایشان می‌باشد. سعی شده است مباحث استنباطی، توضیحی و اثبات عقاید اسلامی همراه با دلایل عقلی و نقلی وی که در آراء خود جمع‌آوری نموده است تبیین شود. چه راههایی را فیض برای اثبات وجود خداوند مورد توجه قرار

داده است. نظر ایشان در افعال خداوند یا قضا و قدر و جبر و تفویض چیست. مسئله خلود در عذاب و آلام، کیفیت دوام بعد از مرگ چگونه می باشد.

این رساله، کنکاشی در علم کلام با بررسی آراء کلامی ملامحسن فیض کاشانی است که با بحث از اصول عقاید اسلامی و اسماء صفات و افعال الهی، نبوت عامه، نبوت خاصه و معاد با تحلیل کلامی نگاشته شده است.

کلید واژه ها: کلام اسلامی، کلام خدا، توحید، صفات خدا، اسماء خدا، افعال خدا، نبوت عامه، نبوت خاصه، معاد.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۴۱۰۸۴۲۰۰۲

تاریخ دفاع: ۱۳۸۶/۰۶/۲۸

رشته‌ی تحصیلی: فلسفه و حکمت اسلامی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر حسین بهروان

استاد مشاور: دکتر سیدمحمدکاظم علوی